

ÅRSBERETNING 2022

En ekstraordinær opbakning

I Læger uden Grænser taler vi ofte om, at hvert år har været specielt, og 2022 har bestemt ikke været en undtagelse.

Knap var vi kommet ind i 2022, før krigen brød ud i Ukraine. Netop som COVID-19 slap taget i store dele af verden, og vi havde planer om at indhente noget af det arbejde, som pandemien havde sat på pause.

Vi var allerede til stede i Ukraine, men der er ingen tvivl om, at vi også blev overraskede, og at vores folk i landet stod foran en meget anderledes opgave end før.

Vi er fortsat til stede i over 70 andre lande i verden og har set de store konsekvenser af pandemien. Når eksempelvis vaccinations-programmer og fødselshjælp har været sat på pause eller besværliggjort, koster det liv, og sygdomme spredt sig.

Mange af disse lande risikerer nu igen at blive overset, fordi opmærksomheden i 2022 blev vendt mod Ukraine.

Jeg havde selv muligheden i 2022 for at vende tilbage til et af disse lande, nemlig Sydsudan.

Sydsudan er ramt af langvarige konflikter, et sårbart sundhedssystem og epidemier. Kriser, som vi hører meget lidt om. Men behovet for hjælp er der stadig, og klimaforandringer er i høj grad med til at forværre situationen. Ligesom mange andre steder, hvor vi arbejder, og som fører til oversvømmelser, epidemier og underernæring.

I 2021 var støtten fra vores donorer exceptionel, og vi kunne berette, at det havde været muligt at sende et rekordbeløb afsted til arbejdet i felten.

I 2022 blev denne rekord slået, og vi kunne sende endnu flere penge ud til vores projekter end nogensinde før. Det er jeg dybt taknemmelig, meget glad for og stolt over på vores allesammens vegne.

Tusind tak for din støtte!

Heidi Christensen

Formand for Læger uden Grænser

Læger uden Grænser (MSF)
Strandlodsvej 44, 2.
DK-2300 København S
Telefon 39 77 56 00
info@msf.dk www.msf.dk

Forsidefoto: Peter Caton/Læger uden Grænser
Layout og tryk: Bording Danmark A/S
Oplag: 58.500 stk

Rent drikkevand

Vores katastrofe-hold leverer rent drikkevand til mennesker, der er flygtet fra oversvømmelserne. De har intet andet valg end at bo i telte langs vejene.

Pakistan stadig hårdt ramt efter katastrofen

I juni måned blev Pakistan ramt af voldsomme oversvømmelser, som efterlod 1/3 af landet under vand. 33 mio. mennesker er blevet berørt af katastrofen, som på ingen måde er slut endnu. For over en million huse er udslettet eller ødelagt, og der er mangel på mad, rent vand og husly.

Vi hjælper i nogle af de hårdest ramte områder og giver lægehjælp fra mobile klinikker. Vi behandler blandt andet børn og voksne for diarré, malaria og denguefeber. Vi har også uddelt drikkevand, hygiejnekits og andre fornødenheder.

Da oversvømmelserne ramte Pakistan, havde vi ca. 1.000 medarbejdere i landet, men efterfølgende har vi ansat langt flere for at hjælpe befolkningen i de værst ramte distrikter.

VORES KATASTROFE-INDSATS I PAKISTAN

Vores mobile klinikker har givet over **95.900 konsultationer**.

Vi har uddelt over **44.800 nødhjælps-pakker** (hygiejne-kits, køkkengrej, myggenet- og spray).

Vi har uddelt over **465 mio. liter rent drikkevand**.

Vi har behandlet **23.707 patienter** for malaria.

Vi har behandlet **7.458 patienter** for underernæring.

Alle tal er fra start september til 4. dec. 2022.

FAKTA OM OVERSVØMMELSERNE I PAKISTAN

Ca. **33 mio.** mennesker er berørt – heraf 16 mio. børn.

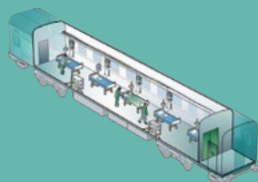
10 % af sundhedsfaciliteterne er ødelagt.

Over 1.500 mennesker er døde.

Ca. **20,6 mio.** mennesker har brug for hjælp.

7,9 mio. er fordrevet fra deres hjem.

Kilder: FN, Læger uden Grænser.

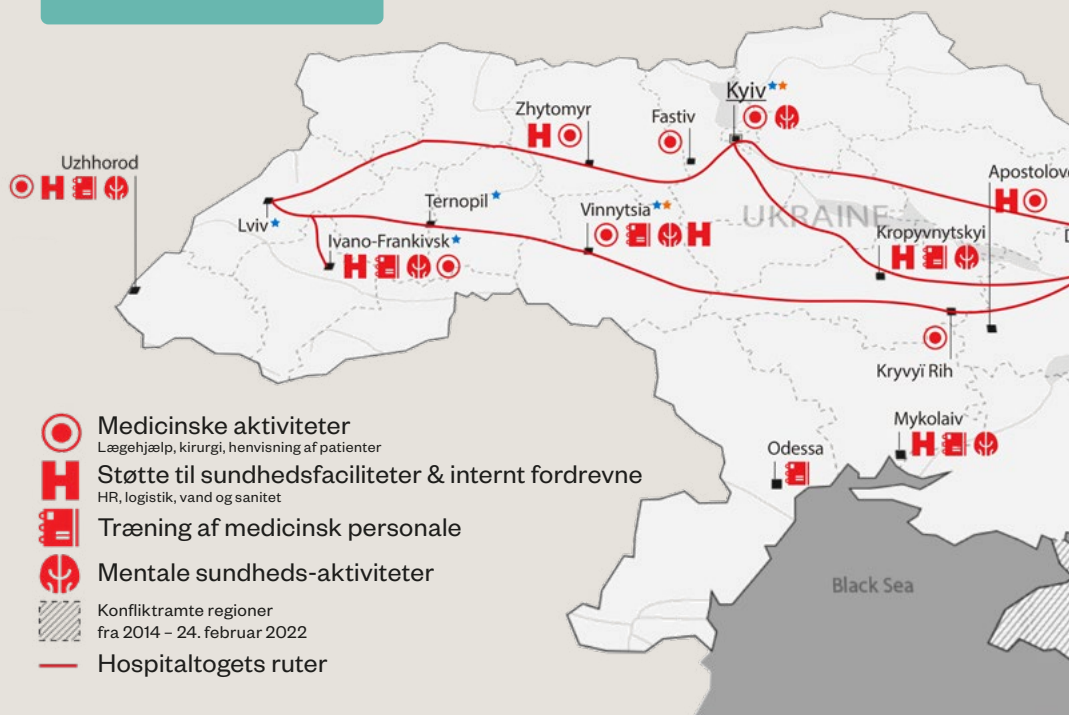

VORES HOSPITALSTOG I UKRAINE

Vores medicinske tog transporterer patienter fra hospitaler tæt på frontlinjen til hospitaler i mere sikre områder.

Vi har haft **2.607 mennesker** ombord (31. marts til 19. december) fordelt på **77 ture**.

Ombord på alle ture var der også familiemedlemmer og plejepersonale til patienterne.

Krigen i Ukraine – sådan har vi hjulpet

Millioner af mennesker uden adgang til lægehjælp. Mange børn og ældre mellem de sårede. Det er noget af det, vi har oplevet i Ukraine under krigen. Det er også en krig, der ikke ligner noget, vi har set før. Derfor har vi måttet gå nye veje for at hjælpe befolkningen og hospitalerne bedst muligt.

På hospitalerne er personalet veluddannet, men mangler erfaring med krigsskader. Vi har uddannet det medicinske personale på hospitaler over hele landet i at håndtere et stort antal sårede og leveret udstyr, medicin og forsyninger. Vores indsats er spredt over hele Ukraine, hvor vi blandt andet har indsat mobile klinikker i undergrundsstationer og på midlertidige indkvarteringer for mennesker på flugt.

Udover krigsskader har vi oplevet, at mange med kroniske sygdomme ikke har kunnet få behandling eller medicin. Vi har hjulpet så mange som muligt ved at sende medicinske hold ud for at behandle dem hjemme og sørge for, at de har fået den medicin, de havde brug for.

Et hospital på skinner

For første gang i Læger uden Grænsers historie satte vi et hospitalstog ind, som kan tage intensivpatienter og behandle dem undervejs fra hospitaler tæt på fronten til hospitaler i mere sikre områder.

Hjælp i nabolande

Da krigen brød ud, flygtede mange ukrainere ud af landet, og derfor hjalp vi også børn og voksne i nabolandene. Her gav vi lægehjælp, psykologhjælp og henviste patienter til hospitaler.

Vi var allerede i Ukraine, da krigen brød ud i februar 2022.

Koleraudbrud i 30 lande

Den ekstremt smitsomme sygdom kolera har i år været i udbrud i 30 lande verden over. Det er flere, mere udbredte og voldsommere udbrud, end hvad vi normalt ser på globalt plan. Til sammenligning har der gennemsnitligt været under 20 udbrud årligt de seneste fem år.

Mange af de ramte lande står i forvejen midt i alvorlige kriser og katastrofer, der har alvorlige konsekvenser for befolkningens adgang til lægehjælp.

”Det kommer på bagkant

af COVID-19-pandemien, som har presset mange sundhedssystemer i knæ. Og det sker i takt med, at det bliver sværere at få adgang til rent vand mange steder. Udviklingen er bekymrende og værre, end hvad vi normalt ser,” siger vores læge Vibeke Brix.

På grund af de eskalerende udbrud globalt er der også mangel på vacciner og andre midler til at bekæmpe sygdommen. Derfor støtter vi sammen med andre aktører beslutningen om at skru ned fra to vaccinedoser til én i

HVAD ER KOLERA?

Kolera er en smitsom mave-tarm-sygdom. Den spredes gennem vand, der er forurenet med bakterier fra afføring, og resulterer i alvorlig diarré og opkast. Det enorme væsketab kan være livstruende. Uden behandling kan man dø af sygdommen inden for få timer.

SÅDAN HJÆLPER VI MED AT BEKÆMPE KOLERA

Vi har kolera-projekter i ti lande (Kenya, Etiopien, Somalia, Cameroun, Nigeria, Haiti, Libanon, Syrien og Malawi). Vi behandler kolera-patienter og forebygger også sygdommen gennem sundhedsformidling, vaccinering og ved at sørge for adgang til rent vand og sanitet.

Hvis kolera behandles i tide, overlever 99 % af patienterne.

bekæmpelsen af udbruddene.

Vi forebygger og behandler lige nu sygdommen på koleraklinikker i 10 lande, men det ændrer sig konstant med udviklingen.

KLIMA- FORANDRINGER KOSTER LIV

Hvis der ikke sættes ind, vil afledte klima-effekter som underernæring, diarré og ekstrem hede koste 250.000 flere menneskeliv end normalt mellem år 2030-2050.

Kilde: WHO

Foto: Sean Sutton

En sultkrise ude af kontrol

Alle alarmklokker ringer. På flere af vores behandlingscentre stiger antallet af akut indlagte børn lige nu voldsomt. Nogle steder er over halvdelen af dem svært underernærede, og alt, alt for mange er så hårdt ramt, at de ikke kan reddes,” fortæller vores børnelæge og medicinske rådgiver Vibeke Brix Christensen.

Den humanitære krise sender et svimlende antal akut underernærede børn i armene på vores hold på projekter i især Somalia, Etiopien, Sydsudan og det nordvestlige Nigeria. Vi har udvidet hjælpen til underernærede børn over hele verden.

Ifølge WHO er den globale fødevarerkrise medskyldig i ca. 45 % af alle dødsfald blandt børn under fem år. En af årsagerne til, at børn sulter, er klimaforandringer.

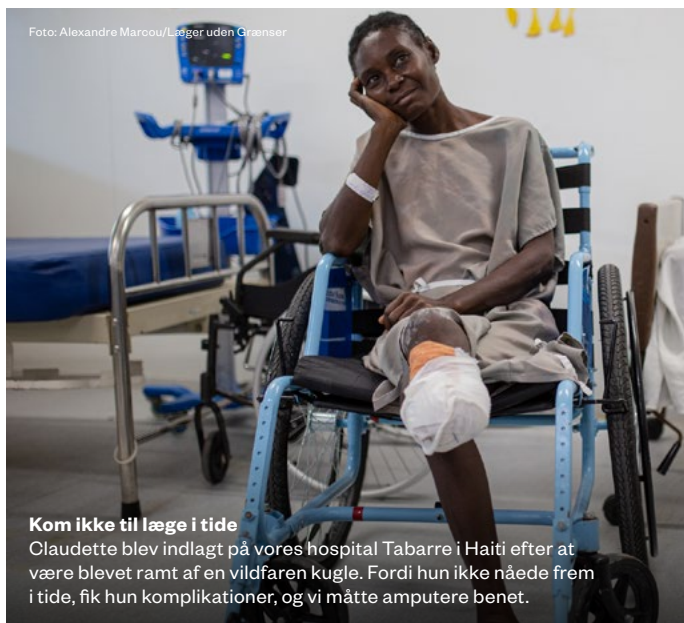
“Klimakrisen er ganske enkelt en sundhedskatastrofe. I vores arbejde ser vi, hvordan menneskers sundhed og liv i stigende grad trues af ekstremt vejr, fødevarerensikkerhed, dårligere vand- og luftkvalitet samt nye fremkomster af smitsomme sygdomme – på grund af klimaforandringerne,” siger vores analysechef, Julia Raavad.

BØRN OG UNDER- ERNÆRING

Siden begyndelsen af 2022 er antallet af **akut underernærede mennesker steget med 25 %** på verdensplan, og udviklingen fortsætter. 345 mio. mennesker står ifølge FN's Verdensfodevareprogram, WFP, over for akut fødevarerensikkerhed.

200 mio. børn lider af underernæring.

Ca. 45 % af alle dødsfald blandt børn under 5 år har ifølge WHO underernæring som en underliggende årsag (ca. 3 mio. børn). Fejllærning og underernæring påvirker alle aldersgrupper, men rammer især børn og andre sårbare – eksempelvis mennesker på flugt fra krig, konflikt eller naturkatastrofer. Millioner af børn lider af moderat underernæring. De er i fare for at blive svært underernærede eller dø af følgesygdomme.

Kom ikke til læge i tide

Claudette blev indlagt på vores hospital Tabarre i Haiti efter at være blevet ramt af en vildfarende kugle. Fordi hun ikke nåede frem i tide, fik hun komplikationer, og vi måtte amputere benet.

TOP 5 GLEMTE KRISER

1. Ekstrem vold i Tigray, Etiopien
2. Tuberkulose spreder sig
3. Koleraudbrud i 30 lande (Læs mere side 6)
4. Vold og kriminalitet i Haiti
5. Ebolaudbrud i DR Congo

Glemte kriser

Året har været præget af adskillige kriser, men det er langt fra alle, der har fået opmærksomhed. Det gælder både sygdomme og konflikter, viser en undersøgelse, som vi har fået lavet i befolkningen. Her er nogle af de kriser, som de færreste danskere hørte om, men som koster alt for mange menneskeliv.

Står uden lægehjælp og mad

Den blodige konflikt i Etiopiens Tigray-region har kostet tusindvis af liv, sendt på flugt, og ifølge FN er konflikten skyld i, at 90 % har brug for hjælp udefra til at få mad.

Kun 3 % af landets sundhedsfaciliteter fungerer.

Slut med årtiers fremgang

Tuberkulose er den smitsomme sygdom, der dræber flest næst efter COVID-19. I 2019 døde ca. 1,4 mio. mennesker af tuberkulose ifølge WHO. Det svarer til, at et menneske dør af tuberkulose hvert 22. sekund. Desværre steg det anslåede dødstal året efter til 1,5 mio. og i 2021 til 1,6 mio. Siden COVID-19 er tallet steget.

Livsfarligt at søge læge
I Haiti er det med livet

som indsats at bevæge sig udenfor, især i hovedstaden Port-au-Prince, på grund af kampe mellem væbnede grupper. Mange er afskåret fra lægehjælp, mangler rent drikkevand og mad, og samtidig spreder kolera sig i landet.

Ebolaudbrud i DR Congo

Den Demokratiske Republik Congo har været særdeles hårdt ramt af ebola, som har slået tusindvis af mennesker ihjel. I 2022 blev landet ramt af det 14. og 15. ebolaudbrud siden 1976. Det seneste udbrud blev erklæret ovre i september.

På tværs af kulturer og landegrænser

Vidste du, at vi er 62.778 medarbejdere i Læger uden Grænser? Og at de fleste er ansat lokalt i det område, hvor vores projekter ligger?

I Danmark taler vi meget om dem, vi sender ud herfra, men rent faktisk er de fleste af os i Læger uden Grænser ansat i de områder eller lande, hvor vi arbejder.

Vi er en verdensomspændende organisation, og det kommer i høj grad også til udtryk på diversiteten i vores personale.

Vi er en organisation på tværs af lande, verdens-

dele, nationaliteter og kulturer.

Og vi kunne slet ikke fungere så effektivt, som vi gør, hvis det ikke var for vores lokalansatte, som udgør 82,7 % af Læger uden Grænser. Vi er nemlig stærke på grund af de baggrunde, vi hver især kommer med.

Både fagligt, kulturelt og socialt.

Nogle kommer med den seneste nye faglige ekspertise. Andre kender udfordringerne lokalt og de forskellige kulturer.

Sammen er vi med til at udvikle de områder, vi arbejder i. Det gør, at vi sikrer den humanitære fremgang i et område – også når projektet en dag lukker.

Faggrupper i Læger uden Grænser

- 45 %** medicinsk og paramedicinsk
- 40 %** logistik
- 12 %** HR og finans
- 3 %** projektstyring

(alle tal er fra 2021)

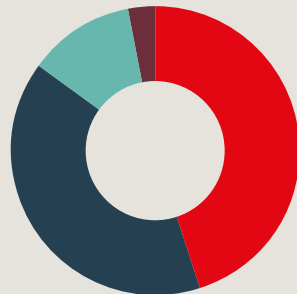

Foto: Alexis Huguot/Læger uden Grænser

I 2022 gav danskerne en ekstraordinær støtte til vores arbejde

2022 blev for Læger uden Grænser et år, hvor nye og uventede udfordringer ramte, blandt andet da krigen i Ukraine blev en realitet i februar måned.

Danskernes vilje til at hjælpe den ukrainske befolkning har siden da været massiv. Vi oplevede allerede i krigens første uger et hidtil uset antal henvendelser fra private, fonde og virksomheder, der gerne ville bidrage til vores indsats i landet. Vores etiske princip er, at vi kun tager imod midler, som vi har behov for. Derfor har vi i løbet af året holdt stærkt fast på kun at tage imod den øremærkede støtte til Ukraine, som vi har estimeret, at vi reelt skulle bruge inden for en overskuelig fremtid i netop Ukraine. Samtidig har vi holdt fokus på at hjælpe i andre kriseramte lande, hvor behovet for vores hjælp også er enormt.

Energikrisen har påvirket vores arbejde. Vores omkostninger er blevet højere i felten på grund af stigende priser. Vi er derfor dybt taknemmelige for, at danskerne fortsatte med at støtte vores arbejde så generøst i løbet af året, selvom krisen også slog igennem herhjemme.

Vi har igen i 2022 modtaget ekstraordinært mange midler fra arvesager.

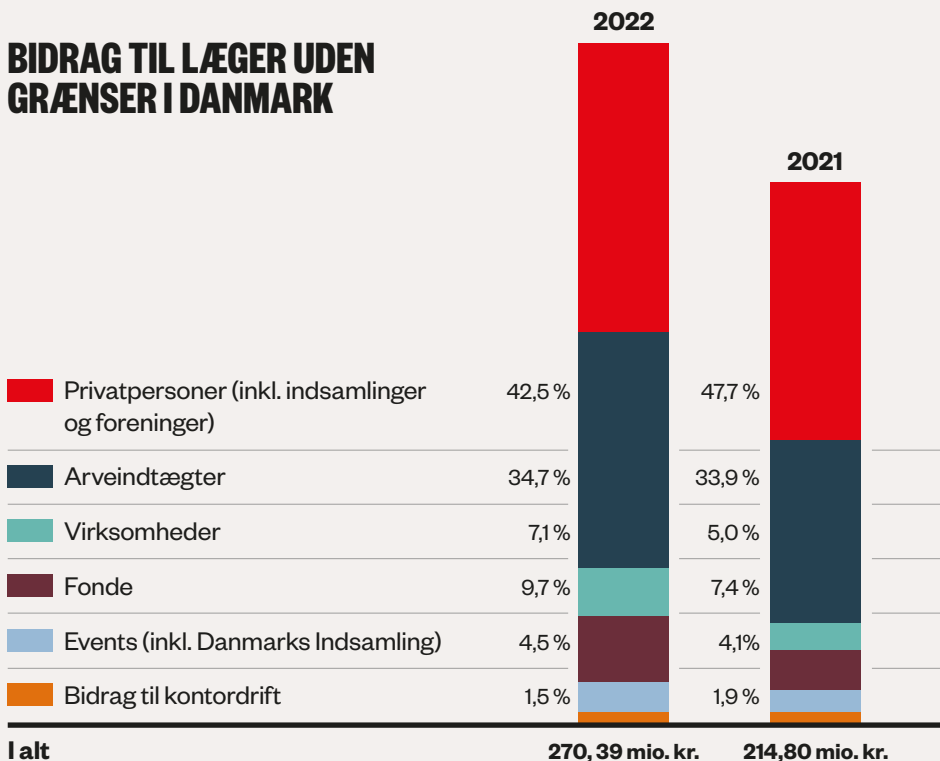
94 mio. kr. kommer fra mennesker, der har betænkt Læger uden Grænser med et bidrag i deres testamente. Beløbet udgør ca. 34,7 % af den samlede indtægt for året.

På udgiftssiden ligger vores danske kontor fortsat lavt, og vi har i 2022

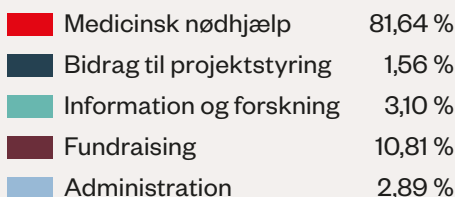
bragt administrationsprocenten ned til knap 3 %, hvilket er endnu lavere end tidligere år. Kort sagt har vi rejst væsentligt flere midler endnu mere effektivt, hvilket kommer vores patienter til gode.

Samlet set betyder det, at vi vil kunne bidrage med knap 225 mio. kr. fra Danmark til vores medicinske nødhjælpsarbejde og projektstyring af indsatserne. Det beløb er både væsentligt større, end vi tidligere har kunnet levere, og også væsentligt mere end hvad vi oprindeligt havde budgetteret med.

BIDRAG TIL LÆGER UDEN GRÆNSER I DANMARK

SÅDAN BLIVER PENGENE BRUGT

Resultaterne på disse sider er foreløbige tal for 2022 og udgør ikke de endelige, reviderede regnskabstal. Disse vil blive offentliggjort på Læger uden Grænser hjemmeside www.msf.dk senest 1. juli 2023. Der kan forekomme ændringer i tallene efter redaktionens afslutning.

UDSENDTE FRA DANMARK

Læs mere om de udsendte på msf.dk

Nogle af vores udsendte arbejder i usikre områder og fremgår ikke her af hensyn til deres sikkerhed.